MJESTO I ZNAČAJ

NAMAZA U ISLAMU

UNIJA DŽEMATA u BiH

VAŽNOST I VELIČINA NAMAZA KROZ KURAN I SUNNET

Hvala Allahu i salavat i selam na Njegovog Poslanika, časnu mu porodicu i ashabe.

Ovo je kratki osvrt na važnost i veličinu namaza sa objašnjenjem nekih njegovih karakteristika i odlika po kojima je jedinstven i iznad drugih ibadeta, što pomaže muslimanu, sa Allahovom pomoći, da drži do njega. To je najveća vanjska oznaka islama oko čega se saglasila ulema – islamski učenjaci, a Uzvišeni Allah kaže: **„A onaj koji veliča Allahove propise, pa to je od pobožnosti srca.“** (prijevod značenja, sura El-Hadž, ajet 32.)

Od posebnosti i odlika koje je Uzvišeni Allah podario namazu jesu:

1. Prvo i najveće što je Uzvišeni Allah naredio nakon Vjerovanja u Njega i tewhida (ispovjedanja Njegove jednoće). Naredio ga je Uzvišeni prije posta i zekata i hadža i pokrivanja žena i drugoga od propisa islama.

2. To je najveći temelj islama nakon kelimei šehadeta. Veći je od posta i zekata i hadža i drugih propisa islama.

3. Najznačajnije vanjsko obilježje islama. To je nešto najveće čime se musliman razlikuje od drugih ljudi i nešto najveće što ukazuje na prisutnost islama i muslimana.

4. To je najbolje djelo muslimana, kao što je u hadisu: *„I znajte da je vaše najbolje djelo namaz.“* (Ahmed, a Albani ga ubraja u sahih hadise u Sahihul Džamiu, br. 952.)

5. Naređen je na nebu prilikom događaja Israa i Miradža, za razliku od ostalih temelja islama koji su naređeni na Zemlji posredstvom meleka Džibrila.

6. Naređen je svim poslanicima i vjerovjesnicima i njime Allahu ibadet čine stanovnici nebesa, plemeniti meleki i stanovnici Zemlje, ljudi i džini. Kaže Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: *„Ja čujem zvuk (kao kada je natovarena životinja teretom) neba, a nema prijekora zbog toga. Nema na njemu mjesta koliko pedalj, a da na njemu nije melek na sedždi ili kijamu.“* (Sahih kod Albanija u Es-Silsiletus-Sahiha, br. 1060.)

7. Prvo što se naređuje muslimanu dok je mali, kao što je u hadisu: *“Naređujte svojoj djeci namaz u sedmoj godini...“* (Ahmed i Ebu Davud, a Albani ga ubraja u hasen hadise - Sahihul Džami, br. 5868.)

8. Posljednje što je oporučio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, na samrti, kao što je u hadisu: *„Namaz, namaz i oni koji su u vašem posjedu.“* (Ahmed i Nesai, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 3873.)

9. Ne spada sa muslimana obaveza klanjanja sve dok je zadužen, osim žene u mjesečnom i čišćenju poslije poroda, tako da musliman klanja na putu i u strahu i bolesti, kako je u mogućnosti, za razliku od posta i zekata i hadža koji spadaju uz postojanje opravdanja.

10. Nije navedeno od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je ostavljanje bilo čega od djela islama kufr, osim namaza, kao što je u hadisu: *„Zaista je između čovjeka i kufra i širka ostavljanje namaza.“* (Muslim), a u drugom hadisu: *“Razlika između nas i njih jeste namaz, ko ga ostavi taj je uznevjerovao.“* (Sunen)

11. Posljednje što gubimo od svoje vjere, kao što je u hadisu: *"a posljednje što ostaje od njihove vjere je namaz...* Albani ga ubraja u hasen hadise - Sahihul Džami, br. 2575.)

12. Allah ga je nazvao imanom i spomenuo iman umjesto njega, kao što je u riječima Uzvišenog: „**Neće Allah dati da propadne vaše vjerovanje.**" (prijevod značenja, sura El-Bekara, ajet 143.)

13. Najbliže je rob svome Gospodaru u namazu kada je na sedždi, kao što je to pouzdano preneseno od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, u Sahihu Muslima.

14. Najveći uzrok koji omogućava druženje sa Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, u Džennetu, jer je rekao, sallallahu alejhi ve sellem, onome koji mu je tražio društvo u Džennetu: *„Pomozi me u pogledu sebe mnoštvom sedždi."* (Muslim)

15. Razlikuju se njime mumini od munafika na Kijametskom danu po sedždi, kao što je u riječima Uzvišenog: „**Na Dan kada se otkrije Noga i budu pozvani sedždu da učine, pa ne mognu.**" (prijevod značenja, sura El-Kalem, ajet 42.)

16. Najveći i najistaknitiji znak po kojem će Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, poznati svoj ummet na Sudnjem danu, kao što je u hadisu: *„Moj ummet će biti prozivan na Sudnjem danu po bijelim oznakama od tragova abdesta ..."* (Buhari i Muslim)

17. Čuva klanjača na Sudnjem danu makar ušao u Vatru, kao što je obavijestio Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu: „Zabranio je Allah, azze ve dželle, Vatri da jede tragove sedžde." (Buhari i Muslim) A to je iz počasti prema namazu.

18. Najveće što štiti muslimana od razvrata, nevaljalština i zala, kao što je u riječima Uzvišenog: „**Zaista namaz spriječava od razvrata i i nevaljalštine.**" (prijevod značenja, sura El-Ankebut, ajet 45.) Sve dok musliman čuva svoj namaz on je u zaštiti i sigurnosti od upadanja i tonjenja u nemoral i nevaljalštine.

19. Najveće što štiti krv nakon imana - vjerovanja u Uzvišenog Allaha. Kaže Uzvišeni: „**Pa ako se pokaju i uspostave namaz i daju zekat oslobodite njihov put.**" (prijevod značenja, sura Et-Tewbe, ajet 5.)

U hadisu stoji: *„Meni je zabranjeno ubijati klanjače."* (Ebu Dawud i Ahmed, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 2506.)

20. Naredio je Allah da se potpomognemo namazom. Kaže Uzvišeni: **„Potpomozite se stpljivošću i namazom, a zaista je to teško osim bogobojaznima."** (prijevod značenja, sura El-Bekare, ajet 45.) I kaže Uzvišeni: **„O vjernici! Potpomozite se stpljivošću i namazom."** (prijevod značenja, sura El-Bekare, ajet 153.)

21. Kada bi Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, nešto pogodilo ili ga rastužilo odmah bi se namazu predao. (Ahmed i Ebu Dawud, a Albani ga ubraja u hasen hadise - Sahihul Džami, br. 4703.) Namaz najviše koristi muslimanu u prevazilaženju briga i potištenosti u njegovom svakodnevnom životu.

22. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, bi dozivao: *„O Bilalu, ikameti za namaz, odmori nas njime."* (Ahmed i Ebu Dawud, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 2986.) Namaz je imanska stanica na kojoj se odmara mumin od teškoća svakodnevcnog života i njegovih briga.

23. Radost Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, kao što je u hadisu: *„Učinjena mi je radost u namazu."* (Ahmed, a Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 3098.), on je takođe radost svakog muslimana koji je svjestan njegove veličanstvenosti i veličine stajanja pred Uzvišenim Allahom, tako da je u namazu krajnja radost i rahatluk.

24. Mjerilo ostalih djela, kao što je rekao Omer ibnul Hattab, radijallahu anhu,: „Onaj koji ga čuva taj drugo još više pazi, a onaj koji ga zapostavi, taj drugo još više zapostavlja."

25. Mjerilo za poznavanje našeg mjesta kod Uzvišenog Allaha. Kaže imam Ahmed, rahimehullah,: „Onaj koji želi da zna svoj položaj kod Allaha neka vidi položaj namaza kod sebe."

26. Sve radnje u njemu su tewhidullah - ispoljavanje jednoće Uzvišenog Allaha, kao što je Njegovo veličanje, slavljenje, hvaljenje, izgovaranje šehadeta, poniznost, pokornost i skrušenost pred Uzvišenim, tako da se u njemu sastaju najveći ibadeti (Allahu ugodna djela).

27. Direktan razgovor između roba i njegovog Gospodara, pa kada klanjač uči Fatihu izgovarajući: „Elhamdu lillahi Rabbil alemin", kaže Allah: „Hvali Me moj rob.", a kada prouči: „erRahmani rRahim", kaže Allah: „Pohvalio Me moj rob.", a kada prouči: „Maliki jeumi ddin", kaže Allah: „Veliča Me moj rob."... (Muslim.) Kaže sallallahu alejhi ve sellem: *„Kada je neko od vas u svom namazu on razgovara sa svojim Gospodarom."* (Buhari i Muslim).

28. Prvo za što će polagati račun rob na Sudnjem danu, kao što je u hadisu kojeg prenosi imam Ahmed i Ebu Davud i Nesai, a u jednom rivajetu: *„Pa ako je (namaz) dobar, dobra su mu i ostala djela, a ako je neispravan, neispravna su mu i ostala djela."* Albani ih ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 2571., 2573.).

29. Najveći uzrok oprosta grijeha. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: *„Koji god musliman kada nastupi obavezni namaz lijepo uzme abdest i bude skrušen i ruku obavi kako treba bude mu otkupom za prošle grijehe, ako ne učini veliki, i tako cijelo vrijeme."* (Muslim). Kaže sallallahu alejhi ve sellem: *„Šta mislite da je rijeka pred vratima nekog od vas u kojoj se kupa svaki dan pet puta, hoće li mu ostati išta od nečistoće?" „Neće ostati nikakve prljavštine." - rekoše. To je primjer pet namaza kojima Allah briše grijehe."* (Buhari i Muslim)

30. Najveći uzrok uspjeha na dunjaluku i Ahiretu nakon vjerovanja u Uzvišenog Allaha. Kaže Uzvišeni: **„Uspjeli su vjernici koji su u svom namazu skrušeni."** (prijevod značenja, sura El-Muminun, ajeti 1. i 2.)

31. Najveći uzrok čišćenja duše i njenog oslobađanja od malodušnosti, straha, škrtosti i lošeg ponašanja. Kaže Uzvišeni: **„Zaista je čovjek stvoren malodušan, kada ga nevolja snađe brižan je, a kada mu je dobro nepristupačan je, osim klanjača."** (prijevod značenja, sura El-Mearidž, ajeti 19.- 22.)

32. Najveći uzrok povećanja opskrbe. Kaže Uzvišeni: **„Naredi svojoj porodici da klanjaju namaz i ustraj u tome! Mi ne tražimo opskrbu od tebe. Mi tebe opskrbljujemo, a samo bogobojaznima pripada lijep svršetak."** (prijevod značenja, sura Ta-Ha, ajet 132.) Ko uspostavi namaz na način kako je naređeno i bude ustrajan u tome, Allah će ga opskrbiti odakle se i ne nada.

33. Ko bude čuvao namaz ima obećanje kod Allaha da će ga uvesti u Džennet. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: *„Pet namaza koje je naredio Uzvišeni Allah, onaj koji lijepo uzme abdest za njih i klanja ih na vrijeme i upotpuni njihov ruku i skrušenost, takav ima kod Allaha ugovor da mu oprosti*, a u drugoj predaji, *da ga uvede u Džennet, a onaj koji tako ne učini, takav nema ugovora kod Allaha, ako hoće oprostiće mu, a ako hoće kazniće ga."* (Ahmed i Ebu Davud. Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 3242.).

34. U njemu klanjač nije zabavljen ničim drugim. Kaže sallallahu alejhi ve sellem: *„Zaista u namazu ima posla."* (Buhari i Muslim)

35. To je stub vjere, kao što kaže sallallahu alejhi ve sellem: *„Glava je islam, stub je namaz., a njegov vrh je borba na Allahovom putu."* (Ahmed i Tirmizi. Albani ga ubraja u sahih hadise - Sahihul Džami, br. 5136.). Namaz je najveće na čemu stoji vjera.

36. Uslovio je Allah za njega najpotpunije stanje čistoće, lijepe odjeće i okretanja prema Kibli, što nije uslovio u drugima.

37. Čekanje namaza je stražarenje na Allahovom putu, kao što je u hadisu Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: *„Hoćete li da vam ukažem na ono čime Allah briše grijehe i podiže stepene? Hoćemo Allahov Poslaniče. Rekoše, „Upotpuniti abdest u teškoćama i mnoštvo koraka ka džamijama i isčekivanje jednog namaza nakon drugog, to je stražarenje, to je stražarenje."* (Muslim).

38. Naredio je Allah Svom Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, da ustraje u njemu, kao što je u riječima Uzvišenog: **„Naredi svojoj porodici da klanjaju namaz i ustraj u tome."** (prijevod značenja, sura Ta-Ha, ajet 132.) iako je naredba da se ustraje u svim ibadetima kao što je u riječima Uzvišenog: **„Ibadet Mu čini i ustraj u ibadetu Njemu."** (prijevod značenja, sura Merjem, ajet 65.) To je zbog veličine važnosti namaza, a uz strpljivost potrebna je ustrajnost.

39. Prvo čime se dočekuje novorođenče je da mu se uči ezan u uho, a posljednje čime se ispraća musliman sa ovoga svijeta je dženaza namaz. Istinu je rekao onaj koji kaže:

Učenje ezana kod rođenja djeteta, a odgađanje do smrti mu namaza, dokaz je kratkoće ljudskog života, kao što je između ezana i namaza.

40. Prvo za čijim ostavljanjem će žaliti stanovnici Vatre na Sudnjem danu i zbog čega će biti koreni. Kaže Uzvišeni: **„Šta vas je u Sekar dovelo?“ „Nismo“ – reći će - „bili od onih koji su klanjali.“** (prijevod značenja, sura El-Muddesir, ajeti 42. i 43.)

41. Onaj koji čuva namaz biće mu svijetlom i dokazom i spasom na Sudnjem danu. Kaže Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: *„Ko ga čuva biće mu svijetlom i dokazom i spasom na Sudnjem danu. A onaj ko ga ne čuva neće mu biti svijetlom niti dokazom niti spasom, a na Sudnjem danu biće sa Karunom i Faraonom i Hamanom i Ubejj ibni Halefom.“* (Ahmed i Ibni Hibban), a to je sahih hadis.

I na kraju, ovo su samo neke posebnosti namaza kojima se pokazuje veličina njegovog položaja kod Uzvišenog Allaha. Molimo Allaha da nas učini od onih koji veličaju Njegove propise, koji čuvaju namaz, koji ga uspostavljaju

kako treba, koji su skrušeni u njemu i sretni sa njim i na dunjaluku i na Ahiretu.

Hvala Allahu Koji nas je uputio ovome, a mi ne bismo bili upućeni da nas Allah nije uputio i salavat i selam na našeg vjerovjesnika Muhammeda i na njegovu porodicu i drugove.

Sastavio: ***šejh Ebu Abdullah Musned ibni Muhsin El-Kahtani***

Preveo: ***hfz. Mag. Muhammed Fadil Porča***

MJESTO NAMAZA U ISLAMU
(Značenje namaza, njegov propis, mjesto koje ima u islamu, karakteristike, propis onoga ko ga ne obavlja, njegove vrijednosti)

U SVJETLU KUR'ANA I SUNNETA

Autora: dr. Se'id b. Alij b. Vehf El-Kahtanij

Prijevod: Klopić Nermin

PREDGOVOR AUTORA

Zahvala pripada Allahu, Njega hvalimo i od Njega pomoć i oprost tražimo. Utječemo se Allahu od zla naših duša i naših loših djela. Ko ga Allah uputi nikoga u zabludu neće moći odvesti, a kome Allah da zabludu nikoga neće moći uputiti. Svjedočim da nema drugog istinskog božanstva osim Allaha, On nema sudruga. I svjedočim da je Muhammed Allahov rob i Allahov poslanik, neka je Allahov spas i mir na njega, njegovu porodicu, sve njegove ashabe (drugove) i sve one koje ih slijede u dobru do Sudnjega dana, a zatim:

Ovo je kratka poslanica *o mjestu namaza u islamu*. U njoj sam koncizno pojasnio značenje namaza, njegov propis, mjesto koje ima u islamu, njegove karakteristike, propis onoga ko ga ne obavlja, njegove vrijednosti, potkrepljujući sve to dokazima iz Kur'ana i sunneta.

Ono što mi je posebno koristilo prilikom pisanja ove poslanice su stručna mišljenja i stavovi koje je zastupao veliki islamski učenjak

'Abdul-'Aziz b. Baz, da mu Allah, dž.š., poveća njegove stepene u džennetu firdevsu.

Allaha molim da ovo malo djelo učini bereketnim (blagoslovljenim) i iskrenim, i da me okoristi njime u mome životu i nakon smrti, i da okoristi svakog onoga do koga stigne. On Uzvišeni je najbolji od koga se nešto traži, i najplemenitiji kome se nada, On nam je dovoljan i divan li je On zaštitnik. Nema istinske snage niti moći osim u Allaha, Visokog i Velikog. Neka je Allahov mir i spas na našeg vjerovjesnika Muhammeda, njegovu časnu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana.

Autor

Napisano duhom (vrijeme od poslije sabaha do pred podne), u petak, 18.08.1420.h.

JEZIČKO I TERMNOLOŠKO ZNAČENJE SALATA (NAMAZA)

Riječ *salat* (namaz) u arapskom jeziku znači dova, Uzvišeni Allah kaže:" ***Uzmi od dobara njihovih zekat, da ih njime očistiš i blagoslovljenim ih učiniš, i učini salat na njih, salat tvoj će ih zaista smiriti. – A Allah sve čuje i sve zna."***[1] Tj. uputi Allahu, dž.š., dovu za njih.

Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:" *Kada neko od vas bude pozvan za gozbu neka se odazove. Ako bude postio neka učini salat (neka dovi), a ako ne bude postio neka jede."*[2] Što znači, ako pozvani bude postio, naka prouči dovu vlasniku gozbe za bereket, svako dobro i oprost.

Salat od Allaha, dž.š., znači pohvala od Njega, a od meleka dova upućena Allahu, dž.š.. Allah dž.š., kaže:" ***Allah i meleki Njegovi čine salat na (blagosiljaju) Vjerovjesnika.***

1 Prijevod značenja Kur'ana, At-Tawba, 103.

2 Muslimova zbirka, 2/1054, br. 1431.

O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!"[3] Ebul-'Alije, komentarišući ovaj ajet, tvrdi:" Salat od Uzvišenog Allaha na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem., biva njegovom,sallallahu alejhi ve sellem, pohvalom pred melekima. A salat od meleka na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, jeste dova koju oni upućuju Allahu, dž.š., za njega."[4] Ibn-Abas, pojašnjavajući prethodni ajet, također, veli:" Čine salat na njega (Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem), tj. blagosiljaju ga."[5] Salat od Allaha, dž.š., je, dakle, pohvala a salat od meleka je dova, upućena Uzvišenom Allahu.

U šerijatskoj terminologiji *salat* (namaz) se definiše kao:" Boguugodno djelo, sastavljeno iz poznatih i posebnih djela, čiji početak biva tekbirom a završetak predajom selama. Nazvan je salatom jer u svojoj biti sadrži dovu.[6]

3 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Ahzab, 56.

4 Buharijna zbirka vjerodostojnih hadisa. Hadis je zabilježen, uvjetovno, ali apodiktički (zaključno), prije hadisa, br. 4797.

5 Prethodni izvor.

6 Šerhul-mumti'a od Ibn-'Usejmina, 3/228.

PROPIS NAMAZA

Namaz je strogo naređena obaveza svakom punoljetnom i umnom muslimanu i muslimanki osim ženi koja je u mjesečnom pranju ili nifasu nakon porođaja. Njegova obaveznost je potvrđena Kur'anom, sunnetom Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i koncenzusom islamskog ummeta.

Iz Kur'ana riječi Allaha, dž.š.:

" A naređeno im je samo da se Allahu klanjaju, da mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju, i da molitvu obavljaju, i da milostinju udjeljuju; a to je ispravna vjera."[7] – kao i Njegove riječi – ***"Vjernicima je naređeno da u određeno vrijeme molitvu obavljaju."***[8]

Iz sunneta Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

1) Hadis Mu'aza, r.a., on kaže:" Kada mi je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da odem u Jemen, rekao mi je:' *Obavijesti ih da im je Allah naredio pet dnevnih namaza.'"*[9]

2) Od Ibn Omera, r.a., od Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je:" *Islam je izgrađen na pet stvari: Svjedočanstva da nema drugog istinskog božanstva osim Allaha i da je Muhammed Allahov poslanik, obavljanja namaza, davanja zekata, posta Ramazana i hodočašćenja Ka'be ko to bude u mogućnosti."*[10]

3) Prenosi se od 'Ubadete b. Samita da je rekao:" Čuo sam Allhovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:' *Allah je naredio Svojim robovima obavljanje pet dnevnih namaza. Onaj ko ih bude izvršio, neizostavljajući išta od njih zato što ih smatra nevažnim, ima za to garanciju kod Allaha da će ga uvesti u Džennet....'"*[11]

7 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Beyyina, 5.

8 Prijevod značenja Kur'ana, An-Nisa, 103.

9 Buharijna zbirka, br. 1395. Muslimova zbirka, 1/50.

10 Mutefekun 'alejhi, Buharijna zbirka, br. 8, Muslimova zbirka, br. 16.

11 Sunen Ebu Davud-a, 2/62, br. 1420. Albaniji ga smatra vjerodostojnim, Sahih suneni Ebi Davud, 1/266, 1/86.

I mnogi drugi kur'anski ajeti i hadisi Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji govore o obaveznosti pet dnevnih namaza.

***Koncenzus ummeta*:**

Čitav islamski ummet je se složio o obaveznosti pet dnevnih namaza.[12]

Iz ove obaveznosti punoljetnih i umnih muslimana izuzima se muslimanka u vremenu svoga mjesečnog pranja kao i za vrijeme nifasa nakon porođaja. Dokaz ovoga su riječi Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:" *Zar nije kada ima mjesečno pranje nije obavezna klanjati niti postiti."*[13]

12 Mugni od Ibn Kudame, 3/6.

13 Buharijna zbirka, 1/114.

MJESTO NAMAZA U ISLAMU

Islam pridaje namazu veliku važnost. Na to ukazuje sledeće:

1) Namaz je stub vjere bez kojeg vjera ne može egzistirati, na to upućuju riječi Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u hadisu od Mu'aza b. Džebela, r.a., gdje kaže, sallallahu alejhi ve sellem,:" *Glavni dio vjere je islam, njegov stub je namaz, a njegov najviši dio je džihad."*[14] A poznato je kada se sruši stub, ruši se i ono što se je izgradilo na njemu.

2) Namaz je prvo za što će čovjek polagati račun na Sudnjemu danu. Valjanost djela roba zavisi od valjanosti njegovog namaza. Prenosi se od Enesa b. Malika, r.a., da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:" *Namaz je prvo za što će rob polagati račun na Sudnjemu danu. Ako njegov namaz bude valjan i ostala*

14 Tirmiziji, 5/11, br. 2616. Kaže Tirmiziji:» hasan sahih» (vjerodostojan). Također, prenosi ga Ibn Madže, 2/1314, i Ahmed, 5/231. Albaniji ga je u Irvaul-galil-u ocijenio dobrim.

djela će mu biti valjana, a ako bude pokvaren i ostala djela će mu biti pokvarena." U drugoj predaji se kaže:" *Prvo što će rob biti pitan na Sudnjemu danu jeste namaz, pa ako bude valjao uspjeće, a ako ne – propašće."*[15]

Prenosi se od Temima ed-Darija, r.a., od Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:" Namaz je prvo zašto će čovjek polagati račun na Sudnjemu danu. Ako ga bude upotpunio biće mu upisan upotpunjen, a ako ga ne bude upotpunio, Allah, dž.š., će reći Svojim melekima:' *Pogledajte imali šta kod ovog Mog roba od nafila, kako bi mu upotpunili nedostatak u farzu. Nakon toga, isto tako, i zekat. Zatim će shodno tome, biti obračunat za ostala djela.'"*[16]

15 Taberaniji u el-Evsat, 1/409 (mudžeme'al-bahrejn) br. 532 i 533. Albaniji, u Silsiletul-ehadisis-sahiha, tvrdi:» Uzimajući sve u obzir, ovaj hadis je, sa svim svojim lancima prenosioca, vjerodostojan, a Allah najbolje zna, 3/346.
16 Sunen Ebu Davuda, 1/228, br. 866. Ibn Madže, 1/458, br. 1425. Ahmed, 4/65, 103, i 5/377. Albaniji ga smatra vjerodostojnim, Sahihul-Džami'a, 2/353.

3) Namaz je zadnje što se gubi od vjere nakon čega ne ostaje ništa od nje. Od Ebi Umame od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, on je rekao:" *Sigurni će se dijelovi islama razrušiti, dio po dio. Svaki put kada se sruši dio ljudi će se čvrsto vezati za sledeći. Prvo što će se srušiti je suđenje po Allahovom zakonu a zadnje namaz."*[17] U drugoj predaji sa drugim lancem prenosioca se kaže:" *Emanet će se prvo uzdignuti od ljudi, a zadnje što ostaje je namaz. Možda čovjek klanja, a u njemu nema nikakva dobra."*[18]

4) Namaz je zadnje što je oporučio Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u zadnjim časovima života, svome ummetu. Prenosi se od Ummu Seleme, r.a., da je rekla:" Zadnje što je oporučio Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve

17 Ahmed, 5/251. Albaniji ga je ocijenio vjerodostojnim, Sahihut-tergib vet-terhib, 1/229.
18 Taberaniji u es-Sagir (medžme'al-bahrejn), 7/263, br. 4425. Valorizator ga, po predaji od Omera b. Hattaba, r.a., smatra slabim, međutim, postoji drugi hadis od Zejd b. Sabita koji ga pojačava. Albaniji ga spominje u Sahihul-džami'a i kaže da je dobar, 2/353.

sellem, je: *'Namaz, namaz, i ono što je u vašem robstvu.'*- kada više nije mogao da izgovara iz njegovih prsa je se čuo grohot, ne pomijerajući svoj jezik.'"[19]

5) Allah, dž.š., je posebno pohvalio one koji obavljaju namaz i koji svojim porodicama naređuju njegovo obavljanje. Kaže Allah, dž.š.:" ***I spomeni u Knjizi Ismaila! On je ispunjavao dato obećanje i bio poslanik, vjerovjesnik, i tražio je od čeljadi svoje da molitvu obavljaju i da milostinju udjeljuju, i Gospodar njegov je bio njima zadovoljan.***"[20]

6) Uzvišeni Allah je prekorio one koji ne obavljaju namaz ili su lijeni u njegovom obavljanju, rekao je Uzvišeni:" ***A njih smijeniše zli potomci, koji molitvu napustiše i za požudama se povedoše; oni će zlo proći.***"[21] A u drugom ajetu kaže:" ***Licemjeri misle da će Allaha prevariti, i On će ih za njihovo pokušavanje kazniti. Kada ustaju da***

19 Ahmed, 6/290, 311, 321. Albaniji, u Irva'ul-galilu, za njega kaže da je vjerodostojan, 7/238.

20 Prijevod značenja Kur'ana, Merjem, 54, 55.

21 Prijevod značenja Kur'ana, Merjem, 59.

molitvu obave, lijeno se dižu, i samo zato da bi se pokazali pred svijetom, a Allaha gotovo da i na spomenu."[22]

7) Namaz je najveći i najbitniji temelj islama nakon kelime-i-šehadeta. Prenosi se od Abdullaha b. Omera, r.a., od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:" *Islam je izgrađen na pet temelja: Svjedočenju da nema drugog istinskog božanstva osim Allaha, obavljanju namaza, davanja zekata, posta ramazana, i obavljanja hadždža.*"[23]

8) Na veličinu i važnost pet dnevnih namaza upućuje i to da ih Svevišnji Allah nije propisao na Zemlji, posredstvom meleka Džibrila, već je izabrao da to bude iznad sedam nebesa, u noći Isra'a vel-Mi'aradža, direktno, bez posredstva.

9) Prilikom propisivanja pet dnevnih namaza prvo je bilo naređeno pedeset namaza, što ukazuje koliko Allah, dž.š., voli ovaj 'ibadet. Zatim je olakšao Svojim robovima smanjujući

22 Prijevod značenja Kur'ana, An-Nisa, 142.

23 Mutefekun 'alejh. Buharijna zbirka, 1/92, br. 8. Muslimova zbirka, 1/45, br. 16.

obavezu na samo pet dnevnih namaza, ne mijenjajući pri tome nagradu koju je odredio za pedeset namaza. Dakle, naređeno nam je pet dnevnih namaza a nagrada je za pedeset, što ukazuje na veličinu i posebnost mjesta koje se u islamu pridaje namazu.

10) Spominjući djela ljudi koji će uspjeti i postići ono što žele, Allah, dž.š., je navodeći njihove odlike, otpočeo sa namazom. Svevišnji kaže:" ***Ono što žele – vjernici će postići, oni koji molitvu svoju ponizno obavljaju, i koji ono što ih se ne tiče izbjegavaju, i koji milostinju udjeljuju, i koji stidna mjesta svoja čuvaju, - osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu, oni, doista, prijekor ne zaslužuju; - a oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju -; i koji o povjerenim im amanetima i obavezama svojim brigu brinu, i koji molitve svoje na vrijeme obavljaju, -*** "[24]

11) Uzvišeni Allah je naredio Svome poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovim sljedbenicima da naređuju obavljanje namaza svojim porodicama. Uzvišeni je rekao:" ***Naredi porodici svojoj da obavlja namaz i istraj u tome! Mi ne tražimo od tebe da se sam hraniš, Mi ćemo te hraniti! A samo oni koji se budu Allaha bojali i grijeha klonili čeka lijep svršetak.***"[25] Prenosi se od Abdullaha b. Omera od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem:" *Naređujte svojoj djeci obavljanje namaza od sedme godine, a istucite ih za njegovo izostavljanje od desete, i razdvojite ih u posteljama.*"[26]

12) Na važnost namaza aludira i obaveza naklanjavanja izostavljenog namaza, zbog sna ili zaborava, odmah nakon buđenja odnosno sjećanja. Od Enes b. Malika, r.a., se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:" *Ko zaboravi namaz pa ne klanja neka ga naklanja čim se sjeti, to mu je jedino iskupljenje.*"

24 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Mu'minun, 1-9.

25 Prijevod značenja Kur'ana, Ta-ha, 132.

26 Sunen Ebu Davuda, 1/133, br. 495. Ahmed, 2/180,187. Albaniji ga je u Irva'ul-galilu ocijenio vjerodostojnim, 2/7, 1/266.

U predaji od Muslima se kaže:
"Kome izmakne namaz iz zaborava ili ga prespava, iskupljenje mu je da naklanja propuštano, čim se sjeti."[27]

Ovaj propis obaveznosti naklanjavanja važi i za muslimana koji izgubi svijest tri dana i manje. To se prenosi od Ammara b. Jasira, 'Imrana b. Husajna i Semurete b. Džundub, r.a..[28]

Onaj čija nesvijest potraje duže od tri dana, analogno neobaveznosti naklanjavanja čovjeka koji izgubi pamet, nije dužan naklanjavati propuštane namaze, a Allah, Svevišnji, najbolje zna.[29]

27 Mutefekun 'alejhi. Buharijna zbirka, 1/166, br. 597. Muslimova zbirka, 1/477, br. 684.

28 Vidi: eš-Šerhul-kebir od Ibn Kudame,3/8, i Mugni, 2/50-52.

29 Vidi: Medžmu'a fetava od Abdul-'Aziza b. Baza, 2/457.

KARAKTERISTIKE NAMAZA U ISLAMU

Namaz je odlikovan karakteristikama kao ni jedno drugo dobro djelo u islamu.

Od tih karakteristika spomenućemo neke:

1) Allah, dž.š., je nazvao namaz *imanom* riječima:" ***Allah neće dopustiti da propadnu imani (molitve) vaše.- A Allah je prema ljudima zaista vrlo blag i milostiv."***[30] Tj. njihove namaze obavljene prema bejtul-makdis (Kuds, Palestina) jer namaz potvrđuje njegova riječi i djela.

2) Svevišnji je posebno odlikovao namaz praveći razliku između njega i drugih propisa islama. Kaže u Kur'anu:" ***Čitaj Knjigu koja ti se objavljuje"***[31] Čitanje Knjige u ovome ajetu ima značenje Njezinog slijeđenja i sprovođenje propisa, koji su u njoj, u praksu. Nakon toga kaže:" ***I obavljaj molitvu"***, ističući ga i davajući mu time prednost nad ostalim propisima. Također, kaže na drugome mjestu:"

30 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Baqara, 143.

31 Prijevod značenja Kur'ana, Al-'Ankebut, 45.

I učinismo ih vjerovjesnicima da upućuju prema zapovijedi Našoj, i objavismo im da čine dobra djela, i da molitvu obavljaju."[32]

3) Namaz je spomenut u Kur'anu, spojen sa mnogim drugim 'ibadetima, od toga su riječi Uzvišenog:" ***Molitvu obavljajte i zekat dajite i zajedno sa nima koji molitvu obavljaju i vi obavljajte."***[33] I kaže:" ***Zato se Gospodaru svome moli i kurban kolji."***[34] I kaže Svevišnji:" ***Reci:' Klanjanje moje, i obredi moji, i život moj, i smrt moja doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova."***[35]

4) Allah je posebnim imperativom naredio svome poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, da istrajava u obavljanju namaza. On Uzvišeni kaže:" ***Naredi porodici svojoj da obavlja molitvu i istraj u tome! Mi ne tražimo od tebe da se sam hraniš, Mi ćemo te hraniti!***[36] Iako mu je u suštini naređeno istrajavanje u svim

32 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Anbija, 73.
33 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Baqara, 43.
34 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Kawtar, 2.
35 Prijevod značenja Kur'ana, Al-An'am, 162.
36 Prijevod značenja Kur'ana, Ta-ha, 132.

obredima, rekao je Svevišnji:" ***On je Gospodar nebesa i Zemlje i onoga što je između njih, zato samo Njemu obrede čini, i u tome budi istrajan!"***[37]

5) Uzvišeni Allah je naredio čovjeku obavljanje namaza u svakom stanju koje ga pogađa. To znači da nema opravdanja za ne obavljanje namaza osoba koja je bolesna, ili u strahu, ili za vrijeme putovanja ili bilo kojeg drugog stanja kroz koje čovjek prolazi u svome životu. Olakšice koje postoje u islamu, u pogledu namaza, ogledaju se ponekad u neobaveznosti ispunjavanja svih šartova namaza kao što je abdest za osobu koja nema vode ili joj šteti njena upotreba.[38] A ponekad u broju rekata, jer putniku se propisuje da četverorekatne namaze klanja kao dvorekatne. A pokatkad ta olakšica biva izražena u promjeni načina obavljanja namaza kao što je to slučaj sa namazom u strahu (borbi), i mnoge druge

37 Prijevod značenja Kur'ana, Meryem, 65.
38 Prev. U tom slučaju takva osoba je dužna uzeti tejemom koji je, u stanju kao što je ovo, zamjena za abdest.

olakšice koje su došle u Kur'anu i sunnetu za namaz a i druge obrede.

6) Uzvišeni Allah je uslovio za ispravnost namaza najpotpunije stanje od čistoće (tijela, mjesta i odijela), pristojnog oblačenja, okretanja prema kibli, što se ne uslovljava za ispravnost drugih 'ibadeta.

7) Čovjek prilikom obavljanja namaza koristi sve svoje dijelove tijela od srca, jezika, udova, što nije slučaj sa drugim 'ibadetima.

8) Zabranjeno je prilikom obavljanja namaza bavljenje bilo čime drugim mimo njega pa čak i obična misao, riječ ili razmišljanje nisu dozvoljene.

9) Namaz je osnova Allahove vjere na Zemlji, koji mu ispovijeda sve ono što je na njoj i na nebesima. On je ključ zakonodavstava svih poslanika. Nije poslan poslanik a da mu nije namaz naređen.

10) Namaz je spomenut u Kur'anu, spojen sa vjerovanjem, kaže Allah, dž.š.:" ***Nije vjerovao niti molitvu obavljao nego je poricao i leđa okretao.***"[39]

39 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Qiyama, 31,32.

PROPIS U VEZI S ONIM KO NE OBAVLJA NAMAZ - DALI TAKVA OSOBA IZLAZI IZ OKVIRA ISLAMA ILI NE?

Neobavljanje farz-namaza je nevjerstvo. Ona osoba koja negira obaveznost farz-namaza biva time nevjernik po jednoglasnom stavu svih islamskih imama. Takva osoba biva nevjernikom čak i da klanja.[40] [41]

Što se tiče one osobe, koja čvrsto vjeruje u obaveznost farz-namaza, međutim, izostavlja ih u potpunosti, takav je, po ispravnijem stavu islamskih učenjaka, nevjernik, nevjerstvom koje čovjeka izvodi iz okrilja islama, zbog mnogobrojnih, jasnih, ubjedljivih i nepobitnih argumenata iz Kur'ana i sunneta Allahovog

40 Vidi: Tuhfetul-ihvan bi edžvibeti muhimmeti tete'aleku bi erkanil-islam, od 'Abdul-'Aziza b. Baza, 73str..

41 Prev. Ovdje je važno napomenuti da se ovaj propis odnosi i na ostale dijelove islama koji su nužno poznati od vjere kao što je obaveznost zekata, posta, hadždža, zabrana alkohola i kamate, obaveznost pokrivanja žene itd.

poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. (Uz to što je ovo koncenzus svih ashaba Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, a oni su ti koji su najbolje shvatili vjeru.) Od tih dokaza ovdje ćemo navesti samo neke:

1) Rekao je Allah, dž.š.:" ***Na dan kada se otkrije potkoljenica (na Sudnjemu danu) i kada budu pozvani da sedždu učine pa ne budu mogli, oboreni pogleda i sasvim poniženi biće nevjernici,- a bili su pozivani da sedždu (namaz) čine dok su živi i zdravi bili."***[42] Ovo upućuje da će onaj ko ne obavlja namaz na dunjaluku biti na ahiretu sa nevjernicima i dvoličnjacima, koji tada, za razliku od vjernika, neće moći obaviti naređenu im sedždu. Da su oni muslimani, tj. da su obavljali sedždu (namaz) na dunjaluku, bilo bi im omogućeno da je obave i na Sudnjem danu poput vjernika.

2) Kaže Uzvišeni:" ***Svaki čovjek je odgovoran za ono što je radio, osim sretnika, oni će se u džennetskim baščama raspitivati o nevjernicima:' Šta vas je u***

42 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Qalem, 42,43.

Sekar (džehennem) ***dovelo? Nismo' – reći će – ' bili od onih koji su molitvu obavljali i od onih koji su siromahe hranili, i u besposlice smo se sa besposlenjacima upuštali, i Sudnji dan smo poricali.'"***[43] Iz ajeta se uviđa da će onaj koji ostavi namaz biti na Sudnjemu danu sa nevjernicima, stanovnicima Džehennema. U drugom ajetu Allah, dž.š, kaže:" ***Griješnici će sigurno stradati i u ognju biti na dan kada u vatru budu odvučeni, s licim dolje okrenutim:' Iskusite vatru džehennemsku.'"***[44]

3) Uzvišeni je, u kontekstu govora o nevjernicima, rekao:" ***Ali ako se oni budu pokajali i molitvu obavljali i zekat davali, braća su vam po vjeri. – A Mi dokaze objašnjavamo ljudima koji razumiju."***[45] U ovom ajetu Uzvišeni uslovljava nevjernicima za vjersko bratstvo sa vjernicima, da nakon pokajanja od nevjerstva i primanja islama, obavljaju i namaz.

43 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Muddattir, 38-46.
44 Prijevod značenja Kur'ana, Al-Qamer, 47,48.
45 Prijevod značenja Kur'ana, At-Tawba, 11.

4) Prenosi se od Džabira, r.a., da je rekao:" Čuo sam Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:' *Između čovjeka i širka, i nevjerstva je ostavljanje namaza.*'"[46]

5) Od Abdullaha b. Burejde od njegovog oca, rekao je:" Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je kazao:' *Granica koja je između nas i njih je namaz, ko ga ostavi počinio je nevjerstvo.*'"[47]

6) Od Abdullaha b. Šekika, r.a., se prenosi da je rekao:" Ashabi Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nisu smatrali ostavljanje ni jednog djela nevjerstvom osim ostavljanje namaza."[48]

7) Nekoliko islamskih učenjaka (imama) su konstatovali koncenzus ashaba da je onaj ko ostavi namaz nevjernik.[49]

46 Muslimova zbirka, 1/86, br. 76.

47 Tirmiziji, 1/14, br. 2621. Nesa'iji, 1/231. Ibn Madže, br. 1079. Hakim, i ocijenio ga je da je vjerodostojan s time je složio i Zehebiji, 1/6,7.

48 Tirmiziji, 1/14, br. 2622.

49 Vidi: Muhalla od Ibn Hazma, 2/242,243. Kitabus-salat od Ibnul-Kajjima, str. 26, i Šerhul-mumti'a od Ibn 'Usejmina, 2/28.

8) Ibn Tejmije veli da onaj ko ostavi namaz biva nevjernik sa deset aspekata.[50]

9)Ibnul-Kajjim je, u kontekstu govora o ovoj temi, spomenuo više od dvadeset i dva dokaza za nevjerstvo onog ko ostavi namaz.[51]

Dakle, nema nikakve sumnje u ispravnost mišljenja da je ostavljanje svih farz-namaza nevjerstvo zbog jačine, jasni, nedvosmisleni, validni šerijatski argumenati koji ukazuju na to.[52]

10) Imam Ibnul-Kajjim, rahmetullahi 'alejhi, tvrdi:" Na nevjerstvo onoga ko ostavi namaz upućuje Kur'an, sunnet i koncenzus ashaba."[53]

50 Vidi: Šerhul-'umde od Ibn Tejmije, 2/81-94.

51 Vidi: Kitabus-salat od Ibnul-Kajjima, str. 17-26. Tu spominje deset dokaza iz Kur'ana, i dvanaest iz sunneta i koncenzusa ashaba.

52 Čuo sam svoga učitelja imama 'Abdul-'Aziza b. Baza, rahmetullahi 'alejhi, kako tvrdi da je nevjernik onaj ko ostavi ponekad namaz, iako bude ubjeđenja da su pet dnevnih namaza stroga obaveza.Vidi: Tuhfetul-ihvan bi edžvibeti muhimmeti tete'alaku bi erkanil-islam, str. 72.

53 Kitabus-salat, str. 17.

VRIJEDNOSTI NAMAZA

1) Namaz odvraća od razvrata i od svega onoga što je ružno. Allah, dž.š., kaže:" *Čitaj Knjigu koja ti se objavljuje i obavljaj molitvu, molitva, zaista, odvraća od razvrata i od svega što je ružno; obavljanje molitve je najveća poslušnost! – A Allah zna šta radite."*[54]

2) Namaz je, nakon kelime-i-šehadeta, najvrjednije djelo. Na to ukazuje hadis od Abdullaha b. Mes'uda, r.a., on je rekao:" Pitao sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:' Koje djelo je najvrjednije?'- pa on reče -:' *Namaz obavljen u njegovom vremenu.* Zatim koje?'- upitah ja. On reče:' *Dobročinstvo prema roditeljima.* Zatim koje?' – upitah ponovo. Odgovori:' *Borba na Allahovom putu.'*[55]

3) Namaz čisti od grijeha. Prenosi se od Džabira, r.a., da tvrdi:" Rekao je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:

54 Prijevod značenja Kur'ana, Al-'Ankebut, 45.
55 Mutefekun 'alejhi, Buharijna zbirka, 8/265, br. 7534, Muslimova zbirka, 1/89, br. 85.

'Primjer pet dnevnih namaza je poput velike rijeke ispred kuće jednog od vas u kojoj se on, po pet puta, svakodnevno kupa.'"[56]

4) Namaz je iskupljenje za male grijehe. Od Ebi Hurejre, r.a., se prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao:"*Pet dnevnih namaza, džuma do džume, ramazan do ramazana iskupljenje su za male grijehe koji se počine između ako se bude klonio velikih grijeha."*[57]

5) Namaz je svjetlo onome ko ga obavlja na dunjaluku i ahiretu. Od Abdullaha b. Omera, r.a., se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jedan dan govorio o namazu pa je kazao: " *Onaj ko bude čuvao pet dnevnih namaža to će mu biti svjetlo, dokaz i spas na Sudnjemu danu. A ko ih ne bude čuvao neće imati svjetla ni dokaza niti spasa. Takav će na Sudnjemu danu biti sa Karunom, Fir'aunom (Faraonom), Hamanom i 'Ubejj b. Halef-om."*[58]
a u hadisu od Ebi Musa el-Eš'arija se kaže-:

56 Muslimova zbirka, 1/463, br. 668.
57 Muslimova zbirka, 1/209, br. 233.
58 Ahmed, 2/169; Darimiji2/301. Imam Munziriji, u Et-tergib vet-terhib-u, 1/440, je rekao:» Prenosi ga Ahmed sa dobrim lancem prenosioca.»

"Namaz je svjetlost."[59] Po ovom pitanju se, isto tako, prenosi i hadis od Burejde, r.a., od Allahovog vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:" *Obraduj one koji, po mraku, puno odlaze u džamije, sa potpunim svjetlom."*[60]

6) Uzvišeni Allah podiže stepene čovjeka i brše njegove grijehe radi namaza kojeg obavlja. Od Sevbana, štićenika Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, on kazao: *"Čini što više sedždi (tj. u namazu), jer nećeš učiniti sedždu a da Allah tvoj stepen neće povećati i izbrisati neki grijeh."*[61]

7) Namaz je jedan od najvećih uzroka za društvo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u Džennetu. Kaže Rebi'atu b. Ka'ab el-Eslemiji, r.a.:" Prenoćio sam kod Poslanika, sallallahu alejhi ve

59 Muslimova zbirka, 1/203, br. 223.

60 Ebu Davud, br. 561; Tirmiziji, br. 223. Albaniji ga je ocijenio vjerodostojnim zbog mnobogrojnih ševahida (hadisa u njegovom značenju koji ga pojačavaju), Miškatul-mesabih, 1/224.

61 Muslimova zbirka, 1/254, br. 488.

sellem. Kada sam mu donio vodu za abdesta i druge potrebe, reče mi:' *Šta želiš?*' – odgovorih - :' *Želim da budem u tvom društvu u Džennetu.*' – ponovo me upita - :' *Želiš li šta drugo?*'- kazao sam:' To je ono što želim.' Tada on reče:' *Pomozi mi u tome sa mnogo sedždi (namaza).*'"[62]

8) Čovjeku se njegovim odlaskom u džamiju upisuju dobra djela, podižu njegovi stepeni i brišu njegovi grijesi. Ebu Hurejre, r.a., tvrdi da je Allahov vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:" *Ko se očisti u svome domu, zatim krene ka kući od Allahovih kuća da bi obavio neki od farz-namaza, jednim korakom mu se brišu grijesi a drugim podižu stepeni."*[63] U drugom hadisu se navodi:" *Kada neki od vas uzme abdest, upotpunivši ga, zatim krene prema džamiji neće pokrenuti svoje desno stopalo a da mu Allah za to ne upiše dobro djelo, i neće staviti svoje lijevo stopalo na tlo a da mu Allah ne izbriše neki grijeh."*[64]

62 Muslimova zbirka, 1/253, br. 489.

63 Muslimova zbirka, 1/462, br. 666.

64 Ebu Davud, br. 563.

9) Za svaki odlazak u džamiju, ujutro ili naveče, robu se pripremi mjesto u Džennetu. Od Ebu Hurejre, r.a., se prenosi, od Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:" *Kada god neko ode u džamije, jutrom ili naveče, Allah mu pripremi mjesto u Džennetu koliko god puta ode.*"[65]

10) Allah radi namaza oprašta manje grijehe koji su počinjeni između dva namaza. Od Osmana, r.a., se prenosi:" Čuo sam Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:' *Neće musliman uzeti abdest i upotpuniti ga, zatim obaviti neki namaz, a da mu Allah neće oprostiti male grijehe između tog namaza i onoga koji ga slijedi.*'"[66]

65 Mutefekun 'alejhi; Buharijna zbirka, 1/182, br. 662; Muslimova zbirka, 1/463, br. 669.

66 Muslimova zbirka, 1/206, br. 227.

11) Namaz je iskupljenje za počinjene male grijehe. Prenosi se od Osmana, r.a., da je rekao:" Čuo sam Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da kaže:' *Nema muslimana, koji kada nastupi namasko vrijeme, upotpuni abdest, zatim obavi taj namaz, sa potpunom skrušenošću i poniznosti, a da mu neće biti iskupljenje, ako ne učini veliki grijeh, za ono što je prethodilo od malih prijestupa, i tako sve dok je živ.*'"[67]

12) Onaj ko obavi namaz u džema'atu, meleki dove za njega sve dok je na mjestu gdje je klanjao. Takva osoba je u namazu sve dok bude njime zauzeta. Prenosi Ebu Hurejre, r.a., od Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem: " *Namaz čovjeka obavljen u džema'atu bolji je od njegovog namaza obavljenog u kući za dvadeset i nekoliko stepeni. Jer kada čovjek uzme abdest i upotpuni ga, zatim dođe u džamiju, a jedini motiv mu je namaz, takav čovjek neće zakoračiti naprijed a da mu se neće stepen podići i izbrisati jedan mali grijeh sve dok ne uđe u džamiju. Čim uđe u džamiju ima nagradu kao da je u namazu sve dok bude*

67 Muslimova zbirka, 1/206, br. 228.

njime zauzet. Meleki se mole za čovjeka koji obavi namaz u džema'atu sve dok ne napusti to mjesto,oni govore: 'O Allah, smiluj mu se, o Allahu, pređi preko njegovi prijestupa, o Allahu, oprosti mu, sve dok ne uvrijedi, i sve dok ne izgubi abdest.'"[68]

13) Iščekivanje namaza je straža na Allahovom putu. Od Ebu Hurjre, r.a.:" Kaže Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:' *Želite li da vas uputim na ono čime Allah briše grijehe i podiže stepene?* Želimo, o Allahov poslaniče,'- rekli su. Reče:' *Uzimanje abdesta u teškim uslovima (kao što je hladnoća), puno koraka (odlazaka) u džamije, i iščekivanje, nakon obavljenog farz-namaza sledeći, to je straža na Allahovom putu.'"*[69]

14) Ko krene u džamiju radi namaza ima nagradu poput hadžije u ihramu. Ebu Umame, r.a., prenosi od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, da je rekao:" *Ko izađe pod abdestom iz svoje kuće ima nagradu kao hadžija u*

68 Mutefekun 'alejh; Buharijna zbirka, br. 2119; Muslimova zbirka, 1/459, br. 649.

69 Muslimova zbirka, br. 251.

ihramu. Ko izađe radi duhe-namaza (kušluka), ne umarajući se osim radi njega, ima nagradu kao onaj ko 'umru obavi. A namaz iza namaza, između kojih nema besmislica, je knjiga u Ilijjunu (stepen u džennetu)."[70]

15) Čovjeku kojem je u običaju da klanja u džema'atu, kada zakasni na njega ima nagradu kao i oni koji su obavili dotični namaz. Od Ebu Hurejre, r.a., kaže:" Rekao je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:' *Ko uzme abdest i upotpuni ga zatim dođe u džamiju i zatekne ljude da su već obavili namaz u džema'atu, Allah će mu dati nagradu kao i onima koji su klanjali.'"*[71]

16) Ko se oabdesti i ode u džamiju da u njoj namaz obavi namaz, ima nagradu kao onaj ko je u njemu sve dok se ne vrati, upisaćemu se njegov odlazak i dolazak. Prenosi se u hadisu od Ebi Hurejre, r.a., da je rekao:

70 Ebu Davud, br. 558. Albaniji ga je ocijenio dobrim u Sahihi suneni Ebi Davud, 1/111, i u Sahihit-tergib, 1/127.

71 Ebu Davud, br. 564. Albaniji ga je ocijenio vjerodostojnim u Sahihu suneni Ebi Davud, 1/113.

"Kazao je Allahov poslanik, sallallahu alejhi ve sellem:' *Kada se neko od vas oabdesti u svojoj kući, zatim ode u mesdžid, ima nagradu kao da je u namazu sve dok se ne vrati, pa neka ne radi ovako'* – pokazao je rukama, isprepličući prste."[72]

Od njega se, također, prenosi od Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:" *Od kada izađe neki od vas iz svoga stana ka mome mesdžidu, jednim korakom mu se upisuje dobro djelo a drugim mu se briše neki grijeh, i tako sve dok se ne vrati.*"[73]

---

72 Ibn Huzejme, 1/229; Hakim, on ga je ocijenio vjerodostojnim a s njime je se složio Zehebiji, 1/206; Albaniji ga je ocijenio vjerodostojnim, Sahihut-tergibu vet-terhib, 1/118.

73 Sahih od Ibn Hibbana, br. 1620; Nesa'iji, 2/42; Hakim, i ocijenio ga je vjerodostojnim a s njime je se složio Zehebiji, 1/217; Albaniji ga ocjenjuje vjerodostojnim, Sahihut-targib, 1/121, on kaže:» Hadis je kao što su ga ocijenili njih dvojica (tj. Hakim i Zehebiji). Pogledaj druge vjerodostojne hadise koji upućuju da je onaj ko uzme abdest u svojoj kući zatim ode u mesdžid u namazu sve dok se ne vrati, Sahihut-tergib vet-terhib od Albanija, 1/121.

SADRŽAJ

